

Vedtaksinstitusjoner	Type gjenstander/ kulturminner
Forsvarsmuseet Tlf 23 09 35 82 www.mil.no/felles/fmu	militære kulturgjenstander, våpen, luftfartøy
Kulturhistorisk Museum, Universitetet i Oslo Tlf 22 85 19 00 www.khm.uio.no	arkeologisk og etnografisk materiale, gjenstander fra tiden før reformasjonen (1537), mynter og sedler
Nasjonalbiblioteket Tlf 81 00 13 00 www.nb.no	bøker, småtrykk, kart, manu- skripter, lyd- og filmarkiv
Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design Tlf 21 98 20 00 www.nasjonalmuseet.no	malerier, tegninger, skulpturer, originale grafiske blad og annen billedkunst, kunsthåndverk, design, møbler og annet innbo
Norsk Folkemuseum Tlf 22 12 37 00 www.norskfolkemuseum.no	folkekunst, bondeantikviteter, husflidprodukter, drakter, byg- ninger og annet materiale knyt- tet til arbeidsliv og levemåte etter reformasjonen (1537)
Norsk Sjøfartsmuseum Tlf 24 11 41 50 www.norsk-sjofartsmuseum.no	maritimt materiale
Norsk Teknisk Museum Tlf 22 79 60 00 www.tekniskmuseum.no	transportmidler og annet tek- nisk materiale
Preus museum Tlf 33 03 16 30 www.preusmuseum.no	fotografi, fotografiapparat o.a. fotoutstyr
Riksantikvaren Tlf 2294 04 00 www.ra.no	båter
Riksarkivet Tlf 22 02 26 00 www.riksarkivet.no	arkivalia, segl og signeter
Ringve. Museene i Sør-Trøndelag AS Tlf 73 87 02 80 www.ringve.no	musikkinstrumenter og annet musikkhistorisk materiale
RiddoDuottarMuseat Tlf 78 46 99 50 www.rdm.no	Samisk kunst og annet samisk kulturmateriale

Mer informasjon:**ABM-utvikling**

Statens senter for arkiv, bibliotek og museum
Postboks 8145 Dep
0033 Oslo

Telefon: 23 11 75 00
Telefaks: 23 11 75 01
post@abm-utvikling.no
www.abm-utvikling.no

Andre nyttige adresser:

Toll- og avgiftsdirektoratet
www.toll.no

Tollvesenets informasjonscenter
Telefon: 03012

**Kultur- og kirke departementet
og Miljøvern departementet**
Telefon: 22 24 90 90

Sametinget
Telefon: 78 47 40 00

UNESCO
www.unesco.org/culture/natlaws

Politi
www.okokrim.no

ABM
-utvikling
Statens senter for arkiv, bibliotek og museum

Utførsel og innførsel av
kunst- og kulturgjenstander

Hva er lov?

Utførsel og innførsel av kunst- og kulturgjenstander. Hva er lov?

Lov om kulturminner skal sikre at kommende generasjoner skal få nytte og glede av kulturarven.

Utførsel

Formålet med lovens regler om utførsel av kulturgjenstander i § 23 er å verne og ta vare på faste og løse kulturminner som er en viktig del av Norges kulturarv og historie. Forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander skal sørge for at kulturgjenstander beskyttes mot ulovlig eksport og import. I tillegg skal den sikre dokumentasjon og kunnskap om de kulturgjenstander som tillates ført ut av landet.

Det må blant annet søkes utførselstillatelse for følgende kunst- og kulturgjenstander fra Norge:

- Automatisk fredete kulturminner i medhold av lov om kulturminner. Arkeologiske kulturminner, faste kulturminner, og alle erklærte stående byggverk med opprinnelse fra tiden fram til og med 1649 er automatisk fredet etter kulturminneloven.
- Minner om fremstående eller sentrale personer, virksomheter og hendelser av betydning for norsk kunst, kultur og historie uten hensyn til alder.
- Bygninger eller bygningsdeler, etnografisk materiale, arkivsaker, manuskripter, segl og signeter, møbler og annet innbo eller løsøre, drakter, våpen og liknende ting av kunst-, kultur- eller personalhistorisk interesse fra før 1900.
- Samisk materiale fra før 1970. For bøker, småtrykk og kart trykt på samisk gjelder år 1930. Det må søkes utførselstillatelse for alt samisk arkivmateriale uten hensyn til alder.

- Norske mynter eldre enn 1537, samt yngre norske mynter, pengesedler, medaljer og ordner av nasjonal betydning, jf. forskriftens oversikt.
- Malerier, skulpturer og annen bildende kunst, kunsthåndverk og prototyper for designprodukter fra før 1950.
- Motorvogner, luftfartøy og skinnegående materiell eller deler av slike fra før 1950 og båter eller deler av slike eldre enn 50 år.

Se Forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander på www.abm-utvikling.no for fullstendig liste.

Hvordan søke?

Kultur- og kirkedepartementet har utpekt tolv institusjoner til å behandle søknader og fatte vedtak om utførsel av kunst- og kulturgjenstander (se egen liste). Søknadsskjema finnes på www.abm-utvikling.no. Søknad med fotografier av gjenstanden sendes i god tid til den aktuelle vedtaksinstitusjonen som eventuelt utarbeider utførselstillatelse. Den må følge gjenstanden ved grensepassering.

Ved tvil

Spørsmål kan rettes til ABM-utvikling: post@abm-utvikling.no, tlf 23 11 75 00 eller den vedtaksinstitusjonen som er mest nærliggende.

Utførselstillatelse skal normalt gis

Utførselstillatelse skal normalt gis hvis ikke kulturgjenstanden er av stor betydning for forskning, bevaring og formidling av Norges kulturarv. Utførselstillatelsen kan gis permanent eller for et angitt tidsrom.

Innførsel

Den som fører en kulturgjenstand inn i landet plikter å sørge for gyldig eksportsertifikat fra utførselslandet dersom dette er påkrevd. Dokumentasjon skal fremvises ved tollekspedering.

Se www.unesco.org/culture/natlaws for informasjon om regelverket i utførselslandet.

Tollvesenet

Tollvesenet fører kontroll med at kulturgjenstander ikke føres ut av landet eller inn i landet i strid med kulturminneloven og Forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander (lov av 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel § 1-5). Se eget regelverk: www.toll.no.

Straff

Den som forsettelig eller uaktsomt overtrer utførselsforbudet, straffes med bøter eller fengsel i inntil ett år. Under særlig skjerpende omstendigheter kan fengsel i inntil to år anvendes. Medvirkning til og forsøk på ulovlig utførsel straffes på samme måte (kulturminneloven § 27 og lov av 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel kapittel 16).

Klageinstans

ABM-utvikling er klageinstans unntatt for saker som er avgjort av Riksantikvaren, der Miljøverndepartementet er klageinstans, og saker som gjelder samiske kulturminner, der Sametinget er klageinstans.